

STEVE BERRY

FAKTOR OMEGA

≡ KNIHA ZLIN

Faktor Omega

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

≡ KNIHA ZLIN

Steve Berry
Faktor Omega – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

FAKTOR OMEGA

STEVE BERRY

FAKTOR OMEGA

*Věnováno Waltu a Royi Disneyovým,
kteří mi byli mimořádnou inspirací
a podnítli mou představivost.*

PODĚKOVÁNÍ

Toto je má první kniha vydaná u Hachette Book Group. Vřelé díky proto patří Benu Sevierovi, senior viceprezidentovi a nakladateli Grand Central Publishing, že dal šanci tak starému chlapovi, jako jsem já. Děkuji redaktorovi Wesu Millerovi, s nímž jsem se rád poznal a ještě radši spolupracoval. Je to člověk s pozoruhodným pozorovacím talentem a tato kniha je díky němu mnohem lepší. Pak je tu Tiffany Porcelliová a její marketingová strategie; Staci Burtová, která se starala o publicitu; a všichni ti, kdo připravili obálku a krásně si pohráli se sazbou knižního bloku. Uznalý pohled putuje také za lidmi do obchodního a výrobního oddělení, kteří se postarali o to, že tento titul je snadno k mání. Děkuji každému z vás a všem dohromady.

Hluboce se klaním Simonu Lipskarovi, mému agentovi a příteli, který se postaral o to, aby tahle kniha mohla vůbec vzniknout.

Několik dalších děkovných zmínek si zaslouží: Jessica Johnsová a Esther Garverová, které i nadále zajišťují hladký chod společnosti Steve Berry Enterprises. Nathalie Dumonová, která nás s Elizabeth provedla po Gentu a poskytla nám některé materiály k počáteční přípravě. Noah Charney, odborník na všechny věci týkající se Gentského oltáře. A Christophe Masiero, který mi pomohl s francouzštinou.

A jako vždy děkuji manželce Elizabeth, která je ten nejlepší – a nejcitlivější – člověk ze všech.

A jeden smutný dodatek. Během psaní této knihy zesnul člověk, který mě přiměl k tomu, abych se začal učit spisovatelskému řemeslu – Frank Green. Prožil dlouhý a plodný život. Hodně spisovatelů mu dluží za mnohé, mě nevyjímaje. Byl to přísný,

ale po celou dobu velkorysý školitel, a pokud jste mu naslou-
chali – se zavřenou pusou a nastraženými ušima –, pak jste se
toho mohli hodně naučit. Již předtím jsem Frankovi dedikoval
dvě knihy, ale zdá se mi správné, abych mu poděkoval znovu,
naposledy. Bude mi nesmírně chybět.

Věnování téhle knihy je možná trochu zvláštní. Romano-
pisci se pohybují ve světě imaginací. Román je už z definice ne-
reálný. Samozřejmě že existují fakta, lidé a věci, které mohou
být skutečné, ale zápletky, konflikty a rozuzlení jsou jen příbě-
hem, který má čtenáře pouze pobavit.

Také Walt a Roy Disneyovi žili a pracovali ve světě imagi-
nací. Walt byl snílek, vizionář. Roy stál mnohem víc nohama
na zemi, byl praktický, dbal o finance. Ani jeden však bez dru-
hého nemohl existovat. Sny chřadnou, pokud se nenajde ně-
kdo, kde je dokáže převést do reality.

A přesně to dělal Roy pro Walta.

Spolu představovali úžasný kreativní tým, který stvořil
snad největší počet postav, míst a příběhů přetrvávajících až do
dnešní doby.

Jejich vztah byl blízký, ale nikoliv bezproblémový. Nesou-
hlasili spolu a přetlačovali se, jak to bratři dělávají, ale nakonec
k sobě vždycky znovu našli cestu. Zdá se, že si oba uvědomo-
vali, že bez toho druhého jsou neúplní. Nejlepší důkaz o tom
přinesla Waltova smrt v roce 1966. Sen o vybudování druhého
zábavního parku na východním pobřeží Spojených států
byl opravdu pouhým snem. Jeho tvůrce zemřel. Ale Roy se po-
staral o to, aby floridský projekt vznikl. Došlo k tomu 1. října
1971 a Roy nový zábavní park nenazval Disney World, ale *Walt*
Disney World.

Sešedesát devět dnů nato zemřel i Roy Disney.

Takže tuhle knihu věnuji oběma bratrům, Walteru Eliaso-
vi a Royi Oliverovi Disneyovým, mimořádně nadaným sníl-
kům a úžasným tvůrcům, dvěma mužům, kteří nás nepřestá-
vají udivovat a rozdávají nám radost. Jsou tak stále přítomni.

Každý den.

*Jako se pes vrací ke svému zvratku,
tak hlupák opakuje svou pošetilost.*

Příslaví 26:11

PROLOG

PYRENEJE

POZDNÍ JARO 1428

Jan van Eyck bodl koně do slabin, aby ho popohnal, protože pronásledovatelé jeho náskok zkracovali. Zvíře jako by vy cítilo, že jsou v obtížích, a zrychlilo, každý jeho výdech doprovázelo odfrknutí, z nozder se mu v chladném horském vzduchu drala pára.

Jan byl sám. Naháněli ho v terénu, který byl neznámý a zároveň nepřátelský. Když si Maurů na koních všiml poprvé, těsně před polednem, viděl, že jich je devět. Během pronásledování se ke skupině přidali další dva. Za každou cenu se musel dostat ke svému mecenáši. Nepřicházelo v úvahu, že by se nechal zajmout, a proto hnal zvíře vpřed pobídkami mířenými do slabin.

S koněm to uměl. Dobré zvíře, rychlé a inteligentní, mohlo člověku zachránit život a taky to mnohokrát dokázalo. Když onemocnělo, byla mu věnována větší péče, než které se dostávalo většině křesťanských obyvatel. Kůň byl prostředkem, s jehož pomocí království vzkvétala. Pokud lidé svým jezdeckým a především válečným koním projevovali náklonnost, jejich oři jim opláceli neochvějnou loajalitou. Doslechl se o jednom rytíři, kterého po návratu z války nepoznala vlastní snoubenka, ale věrný hřebec okamžitě věděl, že se vrátil jeho pán.

Pohlédl kupředu.

Všude viděl jen ostré hroty zasněžených horských vrcholů. Na západě se jako osamocená sfinga zvedal z pusté pláně

majestátní štít, jehož rozeklaná úbočí se na vrších stříbřitě bělala. Za ním se táhly další pyrenejské hory, na které dopadal jeho stín. Nemusel se ani zastavovat, aby slyšel dusot kopyt, který se rozléhal v krajině za ním. Původně se chtěl dostat na sever nepozorovaně. Znamenalo to pouhé dva dny v sedle, z Tormé na španělské straně hor do Las Illas na francouzské. Přestavba tohoto středověkého sídla do podoby pevnosti, která byla dokončena teprve nedávno, navíc těsně u hranic, však byla důvodem třenic s Maury.

Zatímco Navarra a Aragonie byly v křesťanských rukou, severnímu Španělsku dál neomezeně vládli Maurové. Přesto byli Arabové při probíhající *reconquistě* zvolna zatlačováni dál na jih. Hrady a města byly každým rokem dobývány zpět. Nakonec budou Mauri přinuceni nasednout na loď a vrátit se do Afriky, čímž tato šest století trvající okupace skončí. Ale v mezidobí budou dál bořit kostely, plenit konventy, přepadat cestující, a zvláště pak ty, kteří se odváží hlouběji na jih a troufli si překročit Pyreneje.

Myšlenkami se znovu vrátil k bojechtivým pronásledovatelům.

Maur byl pro něj synonymem „temna“ a jejich tmavě olivová pleť skutečně ostře kontrastovala s volnými bílými hábity a pestrobarevnými turbany a šátky z hedvábné příze, které nosili omotané okolo krku. Byli velice krutí, představovali čiré zlo, a on se nechtěl ocitnout v dosahu jejich zahnutých šavlí nebo v dostřelu lučištníků na koních. Očekával, že ho zasypou sprškou šípů, ale kohorta pronásledovatelů se dosud nevymaňovala z hustého porostu borovic a jedlí, takže ještě nebyl v dostřelu. Lučištníky přímo nenáviděl. Skutečný bojovník by měl bojovat pouze taseným mečem nebo sekýrou. Jak to napsal jeden básník? *S prvním lučištníkem přišel první zbabělec.*

Přestal sledovat zem, spoléhal se na koně, který sám pozná, kam má našlapovat, a díval se, kam vede cesta. Z nedalekého průsmyku vanul čerstvý vítr, který zpomalil jeho postup. Stromy v okolí se začaly měnit, ubývalo jedlí a převládaly kuželovité borovice. Každý kmen se směle vzpínal k nebi,

mnohé však byly pokroucené, bez bočních větví, jakoby plné bolesti.

Zachvěl se.

Teď budou mít lučištníci lepší příležitost.

Kůň zpomalil, vybíral si cestu mezi borovicemi, obcházel žulové balvany a nechával za sebou zřetelnou stopu v překrásné protěži. V zšeřelém lese se rozhostilo tíživé ticho. Zatuchlá vůně tlejících větví a listů mu prostoupila nozdry. Slunce sice hřálo, ale mraky visely nízko, takže déšť, který by mu mohl pomoci, snad nakonec přeci jen přijde. Teď však byla jakákoliv naděje na bouřku vzdálená a zatím na ni spoléhat nemohl.

Zastavil koně a odvážil se ohlédnout.

Nikdo nebyl na dohled.

Snažil se poslouchat zvuky, které by mohly Maury prozradit, ale rušilo ho cvrkání kobylek. Vyjel tedy z úkrytu stromů a zamířil na pěšinu, která se stáčela k východu.

Dokument uložený v brašně pod sedlem patřičným způsobem dokládal, že je zmocněncem Filipa III. Dobrého, vévody burgundského. Oficiálně byl umělcem. Filipovým dvorním malířem. Pracoval však jako vyzvědač pro samotného vévodu, který ho také platil. Současný úkol ho zavedl do Španělska, kde měl prozkoumat místní oblasti a cesty. Pozornost, kterou dovedl věnovat detailům, jeho zručnost a přesnost, s kterými vládl perem a štětcem, ho odlišovaly od ostatních umělců. Vévoda s oblibou říkával, že jeho pozorovací talent je k nezaplacení. Na rozdíl od maleb, kde se nechával inspirovat okolním světem jen volně, výsledek této tajné mise musel odpovídat skutečnosti zcela přesně. Cestou vytvářel cenné mapy, do nichž zaznamenával strategické horské průsmyky a přechody, které byly životně důležité pro jakoukoliv budoucí armádu.

Jan měl široká ramena a šlachovité údy. Odrůstající hnědé vlasy a dlouhé neupravené vousy, nepoddajné a ježaté jako kartáč, dodávaly jeho beztak bledé tváři poněkud nezuživý vzhled. Za normálních okolností býval čistě oholen, ale během své mise o sebe záměrně několik týdnů nedbal, protože dlouhý vous mu poskytoval určité maskování. Měl úzkou a protáhlou

hlavu, někteří ji nazývali hranatou, s vysokým čelem a tenký rovný nos. Bylo příhodné, že uměl španělsky, a proto rozuměl místním lidem a chápal jejich zvyklosti. To všechno z něj činilo dokonalého špióna.

Ovanul ho další poryv čerstvého větru. Vychutnával si chvilku klidu, přestože se z něj řinul pot, bylo mu horko a bolely ho nohy. Pod pláštěm bez rukávů měl drátěnou košili. Těžký pohyblivý nákrčník rytířské přílby se mu zarýval do krku a brady. Oblékl se jako do boje, protože očekával, že ho cestou mohou potkat těžkosti, a jedenáct Maurů na koních jeho obavy naplnilo. Přemýšlel, jestli ho udal někdo z poslední vsi, kterou projížděl. Žila v ní sice křesťanská komunita, ale už předtím byl varován, že Maurové mají oči a uši všude.

Předklonil se a pohládl koně. Zvíře na jeho láskyplné gesto reagovalo a pohnulo ušima. Z nedalekého stromu se ozvalo zacvrlikání pěnkavy. Napůl očekával, že vzápětí uslyší zvuk pily nebo sekyry zaťaté do dřeva, ale nestalo se tak a zdálo se, že poblíž nikdo není. Před ním se otevřel další průsmyk a dál pak nádherné, smaragdově zelené údolí. Jasně viditelná cesta se stáčela k hustému bukovému háji. Pobídl koně, vysedl ze sedla a stoupnul si do třmenů v naději, že se mu podařilo pronásledovatele setřást. Těšil se, až bude moct odložit těžkopádnou drátěnou košili a kovovou zbroj a v noci se pořádně vyspat. Do Las Illas by měl dorazit ještě před západem slunce.

Vpředu mezi stromy něco upoutalo jeho pozornost.

Popojel blíž a zastavil se.

Do kmene letitého buku byl vyřezán reliéf ptáka. Provedení byla zjevně věnována velká péče. Propracované vyobrazení peří i zobáku, mohutná křídla přitažená k tělu, jen je rozprostřít a vzlétnout.

Poznal v něm supa.

Španělsky se mu říká *quebrantahuesos*. Drtič kostí.

A on věděl proč.

Mnohokrát s až posvátnou hrůzou sledoval, jak obrovský dravec pouští kořist z výšky na skaliska, aby jí rozlámал kosti a lépe se dostal k výživnému morku. Bylo s podivem, s jakou zručností někdo vyřezal do kmene ohavného mrchožrouta. Pod reliéfem ptáka bylo něco napsáno. Textu nerozuměl, ale poznal arabské znaky. V puklinách okolních skal opět zaskučel vítr. Právě se rozhodoval, kudy se vydá dál, když se k hučení větru přidal další, chvějivě svištivý zvuk, který nabýval na intenzitě.

Dobře ho znal.

Byly to šípy rozrážející vzduch.

V příštím okamžiku se do země těsně před ním zaryly tři hroty.

Rozhlédl se do všech stran.

Zpoza ohbí cesty se vyřítili Maurové a rychle se přibližovali. Pobídl koně a vyrazil kupředu. První dávka šípů byla nepřesná, ale v další sérii už budou přesnější. Pravou rukou se ujistil, že jeho zbraň, bojová sekyra, pevně drží v koženém úchytu pod sedlem. Možná ji bude brzy potřebovat.

Vjel do horského průsmyku.

Vlevo se tyčily zářivě bílé štíty. Z každé štěrbiny se za světlem dral zimostráz. Vpravo se táhl inkoustově černý les. Málem už nasměroval koně mezi stromy, ale protože měl před Maury přeci jen slušný náskok, usoudil, že by jim mohl uniknout. Buď už překročil, nebo každým okamžikem překročí hranici s Francií, a pochyboval, že by ho Maurové pronásledovali i na cizím území.

Projel další zatáčkou a jen tak tak uhnul před trčící větví. Kůň byl v plném trysku, kopyta mu klouzala po tvrdém kamenném terénu. Na kmeni před sebou Jan uviděl další vyřezaný reliéf supa a další arabský nápis. Právě v okamžiku, kdy jej míjel, se kůň předníma nohama zabořil do nepevného terénu, smekl se po břidličné drti a vzápětí se oba řítili k zemi. Věděl,

co bude následovat, proto, jen co zvíře dopadlo, se skulil do strany a doufal, že ho drátěná košile ochrání od nejhoršího.

Dopadl na tvrdou zem nalevo od koně. Zvíře žalostně zaržalo, bylo zjevné, že ho náraz bolel. Sám se několikrát překulil. Drátěná košile se mu zaryla do košile z ovčí kůže, kterou měl pod ní. Jak se řítíl mimo stezku, stačil si zakrýt hlavu pažemi, aby si uchránil obličej před kamením. Setrvačnost s ním ještě naposledy smýkla, než se konečně zastavil v mohutných kořenech jednoho z buků.

Chvíli jen tiše seděl a zjišťoval rozsah svých zranění. Cítil bolest, byl pořezaný a poškrábaný, ale nic hrozivého. Zahýbal rukama i nohama. Vypadalo to, že si nic nezlomil. Pohnul hlavou ze strany na stranu. I krk byl v pořádku. Bože všemohoucí. Měl štěstí. V nose cítil vlhký mech a plíseň. Nastražil uši a snažil se zaslechnout pohyb Maurů.

Neslyšel ale nic.

Myšlenka na pronásledovatele ho přiměla vstát.

Strhnul si z hlavy kapuci, látka se mu lepila ke zpoceně šjí. Setřel si z čela krev, pak doklopýtal zpátky na cestu. I kůň už byl na nohou, připravený k další jízdě.

Jak houževnaté zvíře.

Podíval se doprava.

Maurové byli o kus dál na cestě; seděli na hřbetech koní, ale pouze ho sledovali. Naštěstí stáli tak daleko, že jim luky byly k ničemu. Čekal, až vyrazí. Byl by snadnou kořistí, protože meč i sekýru měl upoutané ke koni. Což bylo jen dobře. Kdyby měl zbraně u pasu, pád by nepřežil. Díval se na nepřítele a rozhodl se, že až se za ním vydají, uteče do lesa a pokusí se jim zmizet. Snad se mu dokonce podaří některého přemoci a ukořistí zbraň.

„Blíž už nepůjdou,“ ozval se hlas za ním.

Člověk promluvil okcitánsky.

Ohlédl se a uprostřed cesty spatřil osamocenou jeptišku v černém hábitu. V jejím výrazu neviděl ani náznak strachu nebo obav. Zvláštní. Nemohl se rozhodnout, koho se má bát víc – hmatatelných nepřátel, nebo tohoto zjevení.

„Jak to myslíte?“ zeptal se také okcitánský a pak se znovu zadíval na Maury.

„Blíž už nepůjdou,“ zopakovala řeholnice.

Nespouštěl oči z bojechtivé skupiny.

„Nehrozí tu nebezpečí,“ konstatovala jeptiška klidně, jako by skrze ni promlouvala nebesa.

„To teda hrozí a pořádné,“ trval na svém.

„Tady ne.“

Stále ho ale nepřesvědčila.

Rozhodl se tedy, že ověří pravdivost jejích slov.

Popošel o několik kroků kupředu a zvedl ruce nad hlavu. Mával na jezdce a křičel na ně aragonštinou, které dozajista rozuměli. „Pojďte blíž, vy zbabělci, a bojujte.“

Oni ale jeho výzvu nevyslyšeli.

„Bojíte se neozbrojeného muže? Jeptišky?“

Viděl temné tváře a zuřivé výrazy, ale jediná ústa nepromluvila.

Svěsil paže.

„Prokrista! Vy se opravdu bojíte,“ zakřičel.

Kdyby takhle provokoval jakéhokoliv Maura jinde, znamenalo by to výzvu k boji na život a na smrt. Arabové se na Pyrenejském poloostrově neudrželi u moci tak dlouho proto, že by byli slabí. Tihle pohani se však přesto otočili a pobídli své koně k cestě zpět. Nevěřil vlastním očím. Raději se za nimi díval, dokud nezmizeli za ohbím cesty. Jediné, co po nich zbylo, byl zvířený prach. Obrátil se zpátky k jeptišce, aby se jí zeptal, kdo vyřezal do stromů supy. A co znamená arabský nápis pod nimi.

Vytušil, že žena bude znát odpověď.

„Dábel si svého najde.“

„To jsou jejich slova?“

Jeptiška přikývla. „Převzali jsme je od nich. Starodávne varování.“

Přistoupil k ní blíž a všiml si řetízku s přívěskem, který měla na krku.

Fleur-de-lys. Květ lilie.

Viděl je u rytířů, králů a vévodů. Ale u jeptišky? Ukázal na přívěsek. „Proč ho nosíte?“

Pokynula mu nataženou rukou.

„Pojď a vysvětlím ti to.“

SOUČASNOST

KAPITOLA 1

GENT, BELGIE

ÚTERÝ 8. KVĚTNA

20:40

Nick Lee spěchal k místu, odkud stoupal dým a šlehaly plameny, se stále větším zájmem. Přiletěl do Gentu, aby se vyrovnal se vzpomínkou, která ho pronásledovala celých devět let a byla stále jako živá. Do svatby jim tehdy zbýval jen týden, ale společný život jim nebyl souzen. Místo toho si vybrala jinou cestu, takovou, na které pro něj nebylo a už nikdy nebude místo. Argumenty jako by mu tehdy uvízly v hrdle. Její slova byla jasná.

Nemám jinou možnost.

Jako by tím předurčila jeho další život.

Vrtkavou směsici dobrého a zlého, radosti a bolesti. Správné místo ve špatnou chvíli? To určitě. Špatné místo ve správný čas?

To bylo trefné.

Mnohem trefnější, než by si ve skutečnosti přál.

Svou kariéru zahájil v armádě u vojenské policie, pak se ucházel o místo u Magellan Billet, útvaru ministerstva spravedlnosti, ale nepřijali ho. Místo toho se uchytil v FBI, kde zůstal pět let. Teď pracoval v Organizaci pro vzdělání, vědu a kulturu, známější pod zkratkou UNESCO. Ta je součástí OSN od jejího založení, náplní její činnosti je šíření míru prostřednictvím vzdělávání, vědy, kultury a komunikace. Jak? Většinou pomocí iniciativ, jako je ochrana světového přírodního a kulturního dědictví, celosvětová elektronická knihovna, mezinárodní dny

gramotnosti, a tisíců dalších programů navržených za účelem propagovat, chránit a podporovat kulturu.

Pracoval pro malý útvar této mamutí instituce. Styčný úřad pro kulturu a vyšetřování. CLIO – což bylo latinské jméno múzy dějepisce Kleió. Oficiálně byl pověřeným zástupcem OSN, což mu otevíralo leckteré dveře. Ve skutečnosti byl ale pěšákem nasazovaným do akce. Byl očima a ušima. Pracoval jako operativec. Posílali ho tam, kde bylo třeba řešit záležitosti na poli kultury a umění, které se nedaly dojednat během konferenčních hovorů, neformálních jednání či za pomoci diplomacie.

Někdy je musíme klepnout přes prsty, říkával jeden z jeho nadřízených.

Byl na místě hned poté, co Islámský stát zplundroval irácké kostely a vyplenil muzea a knihovny. Byl na místě hned poté, co radikálové na Maledivách vyhodili do povětří buddhistické artefakty. Byl na místě hned poté, co byla v bitvě o Gao zničena historická část Timbuktu. Jeho práce spočívala prakticky v jediném – bránit jakékoliv kulturní devastaci. A když už to nebylo možné, vypořádat se s následky. Postupem času zjistil, že mnohé z takzvaných kulturních čistek byly jen kouřovou clonou pro chvatně zorganizovanou snahu získat a následně prodat vzácná umělecká díla a předměty. Ani fanatici nebyli úplně hloupí. Pro svoji činnost potřebovali peníze. Vzácné artefakty bylo možné proměnit ve snadný zdroj bohatství, jehož původ byl prakticky nedohledatelný. Nemuseli se tak strachovat, že jim vlády cizích zemí zmrazí bankovní účty nebo uložené prostředky zabaví. Snadnější bylo dohodnout se s individuálními kupci, kteří se div nepřetrhli a nabízeli zlato, kryptoměny nebo hotovost výměnou za zdánlivě nedosažitelné cennosti.

Výlet do Belgie však s ničím takovým nesouvisel, v ohrožení bylo nanejvýš jeho srdce. Těšil se, že se po dlouhé době zase uvidí s Kelsey. V Gentu byla kvůli profesi, v níž vynikala. Restaurovala umělecké předměty. Společná láska k umění je vlastně dala dohromady. Pak se ale stalo něco naprosto neočekávaného, alespoň podle něj, a rozešli se. Nevšiml si, že se k tomu schyluje. Měl to vytušit?

Těžko říct.

Od jejich posledního setkání uběhlo devět let. Jejich rozchod nedoprovázely slzavé scény, objetí, stisky rukou, slova útěchy nebo povzbuzení. Dokonce ani hádky nebo zlost.

Prostě to skončilo.

Zůstal jako omráčený.

Od té doby komunikovali pouze prostřednictvím sociálních sítí. Ne moc. Tu a tam si poslali elektronický vzkaz. Aby o sobě věděli. Oba měli vlastní život a dbali na to, aby se jejich cesty neprotínaly. Mnohokrát se sám sebe ptal, jestli *vůbec* májí zůstat v kontaktu, ale nepodnikl nic, aby to utnul. Chtěl snad sám sebe vytrestat? Nebo ji nechtěl úplně ztratit?

Přede dvěma týdny mu ale napsala na facebooku, aby za ní přijel do Gentu. Něco takového udělala poprvé. Pozvala ho na návštěvu. Vzbudilo to v něm zvědavost. Je to dobrý nápad? Špatný? Ale ve chvíli, kdy mu řekla, na čem pracuje, rozhodl se, že by bylo bláhové váhat. Teď byl tedy v Gentu a budova, ke které ho pomocí textových zpráv nasměrovala, byla v plamenech.

Je uvnitř?

Přidal do kroku.

Byl několik bloků od středověké katedrály svatého Bavona, v temné uličce uprostřed gentského starého města. Všechny domy v okolí ctily vlámskou architekturu, stavby z hnědých lícových cihel, zápraží nad schody a mohutné komíny. Nebyl daleko od proslulé Graslei. Řady nádherných cechovních domů podél nábřeží, v nichž se mísily různé stavební styly. Graslei patří mezi nejstarší části města, pochází z pátého století a býval zde středověký přístav, důležitý v době, kdy byl Gent flanderským centrem obchodu s pšenicí. Dnes je tohle místo centrem turistickým s vysokou koncentrací kaváren skrytých v podloubích. Doufal, že až mu Kelsey ukáže, co slíbila, zajdou sem spolu na večeri.

Dům před ním, třípatrová stavba s uličním štítem a příkrou střechou, byl celý zahalený do kouře, ale plameny podle všeho devastovaly především přízemí. V úzké ulici se shromáždil dav přihlížejících, ale nikdo se neodhodlal jakkoliv zasáhnout.

Doběhl k lidem a zeptal se, jestli už někdo volal hasiče. Jakási starší žena mu anglicky odpověděla, že už jsou na cestě. V dálce se mezitím ozvaly sirény hasičských vozů, on se ale rozhodl, že na jejich příjezd nebude čekat. Udělal několik rychlých kroků k domovním dveřím a vykopl dřevěné křídlo.

Zevnitř se vyvalil horký vzduch a kouř.

Nadechl se, zadržel dech a vnikl do rozlehlého ateliéru. Po stěnách bylo rozvěšené kovové nářadí a nástroje, na zemi a v policích různý materiál. Stoly stály uprostřed. Všechno připomínalo restaurátorskou dílnu, kde se s ním Kelsey chtěla sejít.

Tady ale nehořelo.

„Kelsey!“ zavolal.

Z vedlejší místnosti zaslechl jakýsi zvuk, vyrazil tedy do otevřených dveří. Tam uviděl Kelsey, jak s někým zápolí. Postava byla v černém a výrazně přiléhavém oblečení, obličej i hlavu zahalenou. Kvůli hustému kouři víc neviděl, světlo vycházelo pouze z plamenů šlehajících z opačné strany místnosti. Požár byl tak prudký, že slyšel praskat dřevo, jako když hoří v krbu.

Vyrazil Kelsey na pomoc právě ve chvíli, kdy ji černá postava odstrčila a kopla do břicha tak silně, až Kelsey zavrávala a upadla. Útočník využil okamžiku, shýbl se, něco sebral z podlahy a zmizel v kouři. Nick doklopýtal ke Kelsey, přestože ho ukrutně pálily oči a neustále musel mrkat.

Pomohl jí na nohy, opatrně ji podpíral a vedl z místnosti. „Jsi v pořádku?“

Měla zarudlé a zaslzené oči. Byla rozrušená, její pohled oscilloval mezi zlostí a strachem. Vzápětí ho ale poznala. „Nicku.“ Rozkašlala se, a když se zbavila kouře v plicích, pokračovala: „Jsem v pořádku. Opravdu. Jsem v pořádku.“

Opona, která halila jeho vzpomínky, se zvedla. Cítil se znovu jako před devíti lety, všechno se mu vrátilo. Ale musel se věnovat jejich současné situaci. „Pojď odsud pryč.“

Zavrtěla hlavou: „Musím uhasit požár.“

„Pomoc je už na cestě. O to se postarají hasiči. Pojď.“

Byla neústupná: „Běž za ní, Nicku...“

Za ní?

Do místnosti vtrhli dva policisté.

„Jsem v pořádku,“ zopakovala Kelsey. „Přines mi zpátky... můj notebook.“

Jeden z policistů se jim snažil pomoci, druhý začal hasicím přístrojem hasit požár.

„Prosím,“ naléhala, „jdi.“

Nejraději by zůstal s ní, aby se ujistil, že není zraněná.

Zároveň ale rozuměl tomu, co po něm chce.

Nestála o konejšení nebo ochranu.

Vyrazil tedy do kouře.

KAPITOLA 2

CARCASSONNE, FRANCIE

21:00

Bernat de Foix odložil ubrousek do talíře a obrátil pozornost k mladému muži, který seděl naproti němu. Právě ukončili třídní púst. Poslední nepříjemnou zkoušku, která byla součástí toho, na čem společně pracují už déle než rok. To je také přivedlo až sem, do města proslulého středověkým opevněním.

Lidé žili na zdejší kopci nad zvolna plynoucí řekou Aude už v neolitu. A byli to Vizigóti, kdo založil v místech dnes velkolepě opevněného Cité de Carcassonne první oppidum, které leželo na historických obchodních trasách spojujících Atlantický oceán se Středozezemním mořem. Veškerá tehdejší sláva však byla ta tam. Dnes město žilo z podstaty a jako napodobenina historie. Hotely, obchody se suvenýry a kavárny byly celý rok plné turistů, kteří chtěli zažít minulost. Hôtel de la Cité byl jediným pětihvězdičkovým podnikem uvnitř středověkých zdí. Budova, směsice art deco a neogotického stylu, stála v tichém zákoutí vedle baziliky Saint-Nazaire. Dnes večer se však rozhodl ignorovat všechny restaurace, kterých bylo v *cité* více než dost, protože chtěl večeřet ve svém apartmá. Navíc si vyžádal přítomnost Andreho Labella.

„Musím vzkázat hotelovému šéfkuchaři, jak jsem si na jeho jídle pochutnal,“ oznámil mladšímu muži.

A svá slova myslel naprosto vážně.

Jako dokonalý předkrm mu posloužil plněný květ cukety v rajském velouté. Jako druhý chod si dal místního pstruha, pečeného s houbami a brzlíkem, vylepšeného trochou květa-

ku připraveného na hnědém másle. Dezert byl obzvláště znamenitý. Crème brûlée s lískovými ořechy, čokoládovou polevou a kopečkem karamelové zmrzliny.

Hostina hodna tak velké události.

„Jsi připravený?“ zeptal se.

Andre přikývl. „Stejně, jako jsem byl po celou dobu.“

„A jsi se vším plně srozuměn?“

„Jsem.“

„Víš, jaké to bude mít následky?“

„Do detailu.“

„Tvé minulé hříchy? Odčinil jsi je? Lituješ jich? Jsi připravený vést život bez poskvrny odtě už navždy?“

„Ano.“

Byl potěšený. „Pak předstup.“

Andre vstal a obřadně poklekl na koberec. „Ty, jenž jsi Bůh všech dobrých duší, ty, kterýž jsi nikdy nepodvedl, kterýž jsi nikdy nelhal ani nepochyboval, učiň, abych věděl, co víš, miloval, co miluješ, neboť já nepatřím tomuto světu a tento svět nepatří mně, a bojím se, abych v této říši cizího zlého boha nepotkal smrt.“

Modlitba byla vyslovena dokonalou okcitánštinou, jazykem, kterým byla poprvé pronášena před více než osmi sty roky. Skvostně formulovaná slova, která kladla do přímého protikladu *spravedlivého Boha všech dobrých duší s cizím zlým bohem* hmatatelného světa.

„Bude-li si to Bůh přát,“ řekl Bernat, „dobré duše, jako je ta tvoje, mohou poznat svět našeho Pána. Zda poznáme i druhý svět v tomto životě, nebo až v tom příštím, se teprve uvidí.“

Andre držel hlavu stále skloněnou, oči upřené do podlahy. Pokorný. Plný úcty.

„Přeješ si *consolamentum*?“ zeptal se.

„Vroucně,“ odpověděl Andre.

„Jsi řádně připraven?“

Přikývl. „Jsem připraven.“

„Na každý úkol, který po tobě může být žádán?“

„Na každý.“

Andre nastoupil na tuto cestu před třemi roky jako *credente*, prostý věřící. Prokázal zanícení a jevil se nadějně, takže když se dožadoval dalšího tréninku – testu oddanosti víře skrze přísné zkoušky –, rada starších byla potěšená. Bylo mu dovoleno nastoupit do semináře, *maison des hérétiques*, jakési školy odpadlíků od římskokatolické církve, kde byla jeho oddanost prohlubována a vystavována zkouškám. Nyní, po dlouhých postních obdobích, vigiliích a modlitbách, byl připraven vykonat poslední krok.

Consolamentum neboli křest Duchem svatým mohl provést jedině *perfectus* neboli *dokonalý* položením rukou na nového čekatele, čímž ten se stal posledním článkem řetězu, který je všechny spojoval a vedl až k apoštolům a samotnému Kristu. Tento obřad znamenal, že *credente* byl ceremoniálně uznán dokonalým. Nestal se kněží ani jiným klerikem, znamenalo to pouze, že vybraní věřící byli povoláni, aby se stali učiteli, a jejich schopnosti a um měly pomáhat dalším věřícím stát se dokonalými. Každý pak vedl samotářský život plný sebezapření a spatřoval v něm poslední fázi své pozemské existence. Všichni byli přesvědčení, že se již nikdy nenavrátní do hmatatelného světa. Kdysi dávno se jejich pojmenování „dokonalí heretici“ zrodilo jako posměšná urážka, kterou je častovali oficiální představitelé římskokatolické církve. Oni ale tuto nálepku začali na znamení vzdoru používat jako odznak cti, jako součást celistvosti jejich duchovního života.

„Můžeme pokračovat?“ zeptal se.

Andre přikývl.

Během *consolamenta* vstoupil do těla nového dokonalého Duch svatý, jenž symbolizoval konec jeho materiální existence a přerod do existence duchovní. Obřad byl působivý svou jednoduchostí. Na rozdíl od církevního křtu nebyly zapotřebí ani voda, ani olej k pomazání. Žádné honosné kostely napěchované modlami nebo kněží zahalení do zlatem vyšívaných rouch. Pouto tvořila pouze víra a nezlomná oddanost a těm, kteří toužili po spasení, k obřadu posloužil většinou les, jezero, hory nebo hořící krb. Po ceremonii však stačilo jediné zaváhání, jediný

úrok z pravé cesty a člověk přestal být *dokonalým*. Cesta ke spasení musela být započata znovu. *Consolamentum* muselo zůstat neposkvrněné, bez prohřešku, tento prvek byl nutně vyžadován jako protiklad ke zkorumpovaným kněžím a biskupům, kteří se provinili ve třináctém století a jejichž bezbožné činy stále zůstávaly nepotrestány. Nenávidění katolíci již dlouho pokládali katarský rituál za pokřivenou napodobeninu jejich vlastního křtu. Opak byl pravdou. *Consolamentum* sahalo až k rané křesťanské církvi a bylo předávané z generace na generaci bez vměšování kněží nebo papežů.

„Modlím se k Bohu, aby ze mě udělal dobrého křesťana a doprovodil mě k milosrdnému konci,“ zopakoval Andre třikrát.

Ti, kteří s Andrem Labellem během posledních tří roků pracovali, mu o něm řekli vše. Bylo mu jednatřicet. Měl záznam v trestním rejstříku. Za drobné krádeže. Napadení. Výtržnictví. Kdysi bezohledný, impulzivní člověk, který nikdy nepřipustil vlastní chybu a o němž by se dalo říct, že vedl divoký a nezodpovědný život. Naštěstí si ho všiml jeden z dalších dokonalých a začal ho navádět na správnou cestu. Andre se narodil nedaleko odtud, na jihu v Roussillonu opředeném záhadami, kde příroda znamenala víc než život. Mimořádné místo s bohatou historií a spoustou legend a báchorek plných Maurů, Karla Velikého a Rolanda. Andre byl věrným obrazem tamních lidí. Štíhlý, s matně černými vlnitými vlasy a plochým nosem, který mu dodával drsný vzhled. Pouze jeho tmavé oči tu a tam prozrazovaly těžké chmury, které stále zatěžovaly jeho mysl. Avšak každé hlášení, které Bernat obdržel, obsahovalo jen to nejlepší hodnocení a svědectví o hloubce jeho oddanosti víře. Cesta ke spasení byla dlouhá a trnitá, vyhrazená pouze těm, kteří prokázali své vlohy a rozumné uvažování a vysloužili si dobrozdání od rady starších. A to Andre získal.

Bernat vstal ze židle. „Přikroč k *melhoramentu*.“

V okcitánském jazyce to znamenalo „povznesení se“. Tento proces začínal tím, že novic uzná, že v *dokonalém* stojícím před ním přebývá Duch svatý. Zasvěcovaný musel věřit, že tomu tak

je, jinak by nic z toho, co následovalo, nemělo význam. Andre nadále klečel na koberci a se sepnutýma rukama se tříkrát uklonil. „Žehnej mi, Pane. Modli se za mě. Veď nás k našemu spravedlivému konci.“

Odpověděl, jak bylo vyžadováno. „V našich modlitbách žádám Boha, aby z tebe učinil dobrého křesťana a dovedl tě ke spravedlivému konci.“

„Odevzdávám se do rukou Božích a slovu Božímu,“ řekl Andre. „Nikdy už nepozřu maso, vejce, sýr nebo tuk vyjma oleje a ryb. Nikdy nesložím žádné přísahy a nikdy nezahlásím řád kvůli strachu z ohně, vody nebo smrti.“

„Existuje něco, z čeho by ses rád vyzpovídal?“

Součástí obřadu byla i očista duše.

„Jen snad z toho, že má pýcha a arogance mě někdy stále přemáhají.“

„To bychom o sobě mohli říct všichni.“

„Ale já to musím zvládnout.“

„Pak tak učiň. Bez výjimky. Prosím, pomodli se otčenáš.“

Andre polohlasně pronesl modlitbu. Bernat mezitím přistoupil ke stolu a vzal do ruky bibli. Otevřel ji na Janově evangeliu a podržel ji nad Andreho hlavou stejně, jako to už po staletí činili všichni dokonalí. „*Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo byl Bůh.*“

Andre se roztřásl.

„*To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze něj a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život a život byl světlo lidí. To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila. Od Boha byl poslán člověk jménem Jan. Ten přišel proto, aby vydal svědectví o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho. Jan sám nebyl tím světlem, ale přišel, aby o tom světle vydal svědectví. Bylo to pravé světlo, které osvěcuje každého člověka; to přicházelo do světa. Na světě byl, svět skrze něj povstal, ale svět ho nepoznal. Přišel do toho, co sám stvořil, ale jeho vlastní ho nepřijali. Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi. Ti se nenarodili jen, jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž narodili se z Boha.*“

Andre zůstával skloněný až k podlaze, přijímal Ducha svatého celým svým srdcem, upevňoval svou víru v rozhodnutí stát se dokonalým.

Teď následovala nejdůležitější část.

„A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. Jan o něm vydával svědectví a volal: ‚To je ten, o němž jsem řekl: Přichází za mnou, ale je větší, protože tu byl dříve než já.‘ Z jeho plnosti jsme byli obdarováni my všichni milostí za milostí. Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista.“ Odmlčel se, aby dodal okamžiku váhu. Nakonec se otázel: „Jsi s tím srozuměn?“

Andre se napřímil, avšak zůstal klečet. „Naprosto.“

„Vstaň.“

Andre vstal a Bernat přistoupil blíž, obřadně položil bibli na temeno Andreho hlavy a zlehka ho políbil jednou na každou líc.

Polibek pokoje.

„Vítej, bratře. Teď jsi jedním z nás bez rozdílu.“

Tmavé oči se zalily slzami. Tenhle malý kriminálníček se od této chvíle stal součástí jediné skutečné víry. Všichni noví dokonalí byli automaticky přiřazeni k partnerovi, druhovi, s nímž se po určitý čas budou dělit o práci i strádání. On si zvlášť vyžádal Andreho.

„Budeš mi sloužit,“ řekl. „Dokud nevyraziš na vlastní pěst sloužit všem věřícím.“

Andre přikývl.

Bernat odložil bibli a přešel k francouzským dveřím, které vedly na prostornou terasu. Otevřel je a mávl na Andreho, aby ho následoval ven. Tvář mu ovanul čerstvý, chladný vzduch. Krásný večer uprostřed jara. O kus dál pod nimi byly vidět křižující se dlážděné ulice v modernější části Carcassonne, ve čtvrti Bourg, jejíž střechy odrážely světlo pod noční oblohou. Byl učenlivým znalcem historie a dopodrobna věděl o všem, co se zde před osmi stoletími odehrálo. Znal každý detail. Dobrý i špatný. Z tohoto historického odkazu se poučil a čerpal z něj sílu.

V následujících dnech ji bude potřebovat.

„Nadešel čas,“ řekl.

Andre přikývl.

Oba byli v Carcassonne z téhož důvodu.

Usmál se. „Nechť to začne.“

KAPITOLA 3

Nick si rychle hledal cestu horkem a kouřem, v jeho úsilí mu pomáhaly otevřené dveře a okna, která vyrazili hasiči, aby dým měl kudy unikat.

Jeden z policistů ho následoval.

Co se to tu děje? Těžko říct. Ať už to však bylo cokoli, podle všeho nešlo o náhodu. Zatím se ale těmi znepokojivými myšlenkami nezabýval a vydal se do belgické noci. Zhluboka dýchal, aby si pročistil plíce. Asi o padesát metrů dál zahlédl černě oděnou postavu, která se rychlým krokem snažila zmizet z klidné ulice.

Nesla notebook.

„Nevím, kdo to je, ale půjdu za ní,“ oznámil policistovi anglicky.

„To nechte na policii,“ odpověděl muž také anglicky. Díky bohu. Dorozumívat se cizím jazykem by mu činilo potíže.

Našel doklady pověřence OSN a zamával jimi. „Tohle zvládnou.“

Policista si doklady prohlédl, přikývl, pak sáhl po vysílačce. „Ohlásím to kolegům, aby vám byli nápomocní.“

Dobrý nápad.

Nick vyrazil.

Gent znal, protože tady už dvakrát byl. Rozkládal se na soutoku dvou řek, Šeldy a Leie. Staré univerzitní město, kdysi největší po Paříži, patřilo v minulosti k nejbohatším v severní Evropě. Stále si také uchovávalo obchodního ducha. Tržiště byla všude, koupit jste si zde mohli téměř vše, čerstvými jahodami

počínaje a Dickensovými sebranými spisy konče. Všechny ulice vydlážděné kočičími hlavami a určené jen pro pěší, tisíc let stará pevnost, kostely, katedrála, několik středověkých věží, řada prostorných náměstí a vysokých kostelních zvoníc. Jednou za rok, v červenci, celé město slaví a na počest oslav pořádá devítidenní festival hudby, umění a zábavy. Před pár lety ho navštívil.

Přidal do kroku a vzdálenost mezi ním a sledovanou osobou se zkracovala. Naštěstí byl ve vynikající formě. Při cvičení vždycky dokázal relaxovat. Rád šel až na hranici mírné bolesti, nevadilo mu, když se z něj řinul pot.

Černě oděná postava zabočila za roh.

Šel za ní, nyní mezi několikapatrovými domy s barevnými fasádami. Žádné billboardy, neony ani výškové budovy v dohledu. Šarm starého kontinentu spočíval v neokázalé jednoduchosti, která uměla krásně stárnout. A nešlo o bezcenné relikt, připomínku uplynulých epoch, domy byly naopak plně využívány, sídlily v nich hotely, banky, obchody, bary a kavárny. Tady byly byty. Vstupy z ulice tonuly v šeru, jen tu a tam je ozařovalo tlumené světlo, a také v patrech se svítilo jen v některých oknech. Parkovalo tu několik aut. Vyhnul se jim, se ženou před sebou dokázal držet krok. Že jde o ženu, věděl jen díky Kelsey.

Běž za ní.

Rád Kelsey vyhověl, ostatně jako vždy. Některé věci se nejspíš nikdy nezmění. Ale na druhou stranu, co bylo v jejím notebooku tak důležitého? Netušil to, a proto tuhle otázku přidal na seznam nezodpovězených záhad, který se utěšeně rozrůstal.

Uplynulých pět let věnoval cestování po světě a snažil se chránit historii, nebo v některých případech alespoň zachránit to, co z ní ještě zbylo. Domníval se, že místní lidé budou chtít uchovat své dědictví ještě víc než on. Mnohdy se bohužel setkával s opačným přístupem. Ochrana památek hrozilo největší nebezpečí často od těch, kteří měli věc nebo místo nadosah. Proč tomu tak bylo? Protože toho, co máme přímo před nosem, si nevážíme? Možná. S největší pravděpodobností šlo o pouhopouhý nezájem. Tady ale došlo ke zhářství, přepadení za účelem krádeže a zcizení majetku. Nemluvě o fyzickém útoku na

Kelsey. Všechno bylo naplánované. Doufal alespoň, že oheň se už podařilo uhasit, i když podle toho, co viděl, další cenné místo podlehllo zkáze. Vzácné památky mizely jedna za druhou. Jeho úkolem bylo tomu zabránit. Osobně se mu to asi dařilo, protože byl jediným operativcem na výplatní listině CLIO.

Vlk samotář.

Nevadilo mu to.

A jeho soukromý život vypadal podobně.

Po rozchodu s Kelsey měl několik vztahů, ale žádný nevydržel déle než pár měsíců. Každou ženu poměřoval podle ní, ale žádná nedosahovala jejích kvalit. Ještě více frustrující bylo, že na Kelsey nedokázal zapomenout. Na její světlost, téměř průsvitnou pleť. Výrazné líce, zelené oči, na dlouhé a dokonale rovné, skořicově hnědé vlasy. Byla to krásná žena po všech stránkách. Věděl, že je hloupé takhle na ni myslet. Život jde dál a podobné žvásty. Ale přesto se mu nedařilo na ni zapomenout. Co naplat. Nezbyvalo než cestovat po světě a tvrdě pracovat.

A doufat, že to nejlepší ho teprve čeká.

Pronásledovaná osoba zabočila za další roh. Doháněl ji, vzdálenost mezi nimi se zkracovala. Přešli přes malé náměstí, které kypělo nočním životem. Žena se držela při okraji a zahнула do boční ulice. Nemohl ji ztratit. Razil si cestu mezi lidmi, někdy se i omluvil, ale šel za ní dál. Za dalším rohem se před ním otevřelo nábřeží oddělené od řeky kamennou zdí, která mu sahala do pasu. Postupně nabyl dojmu, že žena neutíká jen tak nazdařbůh. Měla namířeno na konkrétní místo. Naštěstí tady bylo jen málo lidí, kteří by se mu mohli připlést do cesty nebo se vystavit nebezpečí. Věděla, že ji pronásleduje? Těžko říct.

Noc náhle prořízly sirény.

Z jedné vedlejší ulice se vyřítily tři policejní vozy s modře a červeně blikajícími majáčky. Všechny zabočily k malému dlážděnému náměstí, které začínalo u nábřežní zdi, tmu prozářily silné reflektory. Černě oděná postava se ocitla mezi nimi, jako by ji doslova nahmataly, a neměla kam uniknout.

Místní policie pracovala rychle.

Zastavil se ve vzdálenosti asi třiceti metrů, přenesl váhu na špičky připravený vyrazit nebo zmizet podle toho, jak se situace vyvine. Zhluboka dýchal, vysychalo mu v ústech. Žena ustoupila až k zídce a rozhlédla se, jako by vyhodnocovala situaci. Reflektory teď mířily přímo na ni, ale těsně předtím, než ji plně osvětlily, stačila odhodit notebook přes zídku. Do řeky?

Auta popojela směrem k ní a se skřípěním kol zastavila.

Otevřely se dveře.

Vysákali muži se zbraněmi, křičeli. Vlámsky. Žena se postavila čelem k nim, jednu ruku svěšenou a schovanou za zády.

Další povely.

Pohnula rukou, kterou měla až dosud za tělem.

Třeskl výstřel.

Z policejní pistole.

Ozvaly se další.

Zasáhly ženu do hrudi a smýkly s ní jako neviditelný tanečník. Udělalo se mu téměř nevolno. Samozřejmě že už viděl leccos, ale bylo tohle nutné?

Ani v jedné ruce neměla zbraň.

Chvíli ještě stála a pak se jako loutka svezla k zemi. Nedokázala si ani chránit tvář, takže tvrdě dopadla obličejem na dlažbu, hned vedle kamenné fontány.

Ani se nepohnul.

Naštěstí nestál natolik blízko, aby upoutal pozornost policistů, kteří se soustředili především na tělo a postupovali kupředu s tasenými zbraněmi. Podíval se přes zídku. Na vodu dopadaly dlouhé stíny. Ve tmě zaregistroval jakýsi pohyb a uviděl člun vyplouvající od betonového ochozu, který vedl dole podél řeky.

Tady se už nic nedozví.

Přehoupl se přes zídku, přidržel se prsty za okraj a pak seskočil dolů na betonový ochoz.

KAPITOLA 4

Bernat s Andrem opustili Carcassonne. Mířili na východ, do Béziers vzdáleného asi hodinu cesty. Město se tyčilo na skále nad zátočinou řeky Orb a rozkládalo se asi deset kilometrů západně od pobřeží Středozemního moře. Bylo to jedno z nejstarších osídlených míst ve Francii. Lidé tu žili už v neolitu, pak se zde vystřídali Keltové, Galové, Římané a Vizigóti. Současnou slávu mu zajišťují býčí zápasy. Každý srpen sem přicestuje milion lidí, kteří si nechtějí nechat ujít tuhle podívanou. Ale 29. července roku 1209, na den svaté Máří Magdalény, se zde stalo něco, co už navždy změnilo svět.

Vojsko se utábořilo před městskými hradbami, bylo zde obrovské množství stanů a přístřešků, mužů, koní a vozů, vše rozmístěné okolo pevnostních zdí. Armáda sem připochoďovala včera z Lyonu, aby zajala dvě stě dvacet dva heretiků, tedy asi deset procent obyvatelstva Béziers. Vědělo se, že je místní ukryvají. Vojsko sem přišlo na popud výzvy papeže Inocence III. Západ byl zvyklý vést podobné křížové výpravy už od roku 1095. Ale veškerá zlost bývala namířena výhradně proti muslimům a krveprolití se odehrávala daleko odsud, ve Svaté zemi. Tohle měla být první křížová výprava namířená proti vlastnímu křesťanskému obyvatelstvu a vedená v srdci Evropy. Přesněji v regionu zvaném Languedoc, který se rozkládal v nepřístupném hornatém terénu mezi Pyrenejemi na jihu a Provensálskem na severu. Nespoutaná oblast, kde se díky větru a nedalekému moři dařilo olivám a vinné révě. Místní obchodníci a trubadúři sdíleli kulturu a jazyk s obyvateli Aragonie a okolí Barcelony. Byla to

bašta nezávislých myslitelů a obchodujících měšťanů. Společně a bez třenic zde žili vedle sebe křesťané, židé i muslimové.

Vzkvétalo zde také nové náboženství. Pacifistická odnož křesťanství hlásající, že spasení se může dostat tomu, kdo odmítne pozemské statky. Její původ byl neznámý, ale tvrdila o sobě, že je pravou vírou starší než katolictví, a jejími ústředními motivy byly tolerance a chudoba.

Učení přišlo z východu, poté co zapustilo kořeny v Itálii a Porýní. Ústřední doktrína proklamovala, že svět je výtvozem temných sil zla. Rex Mundi. Krále světa. Vládl všemu, co je tělesné, nestálé a mocichtivé. Podstata byla zkažená. Všechno pozemské bylo zkažené. Světští vládci byli podvodní. A pokud byla jejich autorita odvozena od vůle boží? Jako u katolické církve?

To bylo ještě horší.

Vyznavači této víry věřili, že duše je uvězněna v těle, nedokonalém výtvozu, jenž je ovládán zlem. Smyslem života bylo uniknout z tohoto pekla na zemi a nalézt Boha světa, který vládl věčnému duchovnímu království, neposkvrněnému nečistým hmotným světem. Každý, kdo věří, se musí dobrovolně zříct všeho materiálního. Pokud tak neučiní, bude se po smrti navracet znovu a znovu vždy do nového těla, prožívat nové životy, dokud nebude konečně připravený odmítnout vše fyzické. Když se tak stalo, byl z obyčejného věřícího povýšen na dokonalého, jenž pak, až byl dostižen smrtí, mohl vstoupit do požehnaného a věčného království spravovaného Bohem světa.

Nauka o světě založená na duálním principu.

Zlo je spatřitelné. Dobro nikoliv.

Absolutní oddělení ducha a hmoty.

Tito vyznavači neměli nejmenší potřebu svátostí, kostelů, biskupů, papežů, desátek nebo daní. To všechno bylo součástí fyzického světa, na němž jim nezáleželo. Ženy a muži si byli ve všech ohledech rovni. Žádné pronášení přísah, žádné svaté relikvie, žádné uctívání kříže, který nebyl ničím jiným než nástrojem mučení. Žádné násilí ani vojenská služba. Žádné jídlo, které pocházelo ze zdrojů podmíněných plozením. Sňatky byly bezvýznamné. Přivést na svět dítě bylo aktem krutosti, protože zlu

byla dána k dispozici další nebesky čistá duše. Kristus jednou sestoupil na Zemi, ale pouze proto, aby vyjevil dualistickou pravdu o Dobru a Zlu a započal řetězec věřících, který pak po staletí nezlomený pokračoval. Celý koncept byl přitažlivý, jednoduchý a oblíbený. V Itálii se jeho přívrženec označoval slovem cazzara, odvozeném od řeckého výrazu katharos. V Německu Ketzer. Ve Francii cathari. Latinsky to znamená „čistota“. Odtud se vyvinul jejich název, který jim už zůstal.

Kataři.

Katolická církev se je neúspěšně pokusila zakázat na koncili roku 1179. Ten prohlásil, že kataři praktikují nepřírozené vegetariánství a obhajují vyhlazení lidstva a že dokonalí jsou zjevně homosexuálně orientovaní, protože vždy cestují ve dvojicích. Pokus obrátit vzpurné na víru prostřednictvím působení kněží a mnichů byl v roce 1203 vyhodnocen jako neúspěšný. Do července 1209 se katarské církvi nejvíce dařilo v Languedocu. A to nejen mezi sedláky, ale i mezi šlechtou, měšťanstvem a bohatými obchodníky. Místní katolická komunita, která nebyla nijak horlivou zastánkyní Říma a jeho pravidel a dogmat, nechávala své přátele a sousedy, aby se svobodně rozhodli, jakou víru si zvolí. Tomu napomáhala i skutečnost, že katolický klér byl zkorumpovaný a že kataři žili počestně. Pro obyvatele Languedocu byl nepřítel každý, kdo se snažil narušit pravomoci a autonomii mocných pánů z Toulouse, Foix a Carcassonne. A přesně to katolická církev běžně dělala. Katarství nabízelo jednoduchost, která se mnohým jevila jako přitažlivá. Miluj bližního svého a pokoj, který přinášejí dobrota a poctivost. Katarské domovy byly otevřené a pohostinné. Řím se katary pokusil označit za heretiky, ale faktem zůstávalo, že kataři byli mnohem víc než pouze jinak smýšlející lidé. Byli plnohodnotným a otevřeným protivníkem.

Nabývali na síle.

Proto museli být vyhlazeni.

A to také vysvětlovalo, proč se před hradbami Béziers shromáždilo dvacetitisícové vojsko.

Přišlo z různých míst. Dorazilo z papežských států v Itálii. Byli tu Milice Víry Ježíše Krista, špitálníci z Montpellier i rytíři

svatého Jiří. Vojáci Burgundského vévodství a Bretaňského vévodství a hrabství Nevers, Auxerre, Orange a Saint-Pol. Angličtí dobrovolníci. Zástupci vévodství Rakouského a Bergského. A také z Kolínského kurfiřtství.

Proti nim se postavily hrabství Toulouse, Valentinois, Astrac, Comminges a Foix. Vikomství Béziers, Carcassonne a Albi. Představitelé Sévéracu, Menèrby, Tèrmes, Cabaret a Montséguru. Provensálský markýz. Aragonská koruna. A zástup svobodných rytířů.

Nezúčastnil se naopak ani jediný katar, protože jejich víra jim násilí zapovídala.

Aby se předešlo krvavému boji, bylo vzneseno ultimátum. Vydejte dvě stě dvacet dva odpadlíků víry a Béziers bude ušetřeno. Nabídka byla zvážena a odmítnuta. Jeden z místních obchodníků poznamenal, že se raději utopí v mořské solance, než aby zradili přátele. Vzkaz byl jasný. Místní katolíci neměli v úmyslu kolaborovat.

Takže byl zvolen jiný postup.

Obléhání se jevilo vhodnější než krutá řez v otevřeném terénu. Křižáci si ale nemohli dovolit vést boj touto válečnou taktikou dlouho; zaprvé neměli dostatek zdrojů a zadruhé by dopřáli nepřátelům čas, aby se zorganizovali. To by přineslo mnoho dalších střetů a rytíři byli najatí pouze na čtyřicet dnů služby, šlechtici, kteří jim veleli, nedůvěřovali jeden druhému, a žoldnéři byli zcela nevypočitatelní.

Přesto se obléhání jevilo jako jediná možnost.

Dokud nezasáhl osud.

Malá skupinka bézierských mužů překročila městské hradby, aby demonstrovala svou neohroženost a popudila nepřátele. Napadli a zabili jednoho z křižáků a jeho tělo vhodili do řeky Orb. Do incidentu se však přimíchali žoldnéři – bezbožní zločinci, muži bez kapky slitování. Srotili se, bosí, odění pouze do košil a krátkých kalhot, a chopili se zbraní. Začala bitka. Žoldnéři měli navrch a podařilo se jim vyvrátit městské brány, které zůstaly otevřené, aby se bézierská bojůvka mohla vrátit.

To byla osudová chyba.

Během několika minut se skupinky žoldnéřů dostaly do města.

Dominikán Arnold Amaury, který zde plnil funkci papežského legáta, byl jako nejvyšší velitel dotázán: „Jak poznáme, kdo je kacír a kdo katolík? Koho máme zabít a koho ušetřit?“ A opat Amaury tváří v tvář výzvě odpověděl: „Bijte je všechny, vždyť Bůh zná ty, kdo jsou jeho.“

A přesně to žoldáci učinili.

Zavládla panika a běsnění. Soukromé domy byly pleněny. Hrdla podřezávána. Ženy znásilňovány. Všude se rabovalo a kořistilo. Mnoho obyvatel hledalo útočiště a spásu v kostelích. Ale dveře byly vylomeny a všichni, kdo se schovávali uvnitř, zmasakrováni. Muži, ženy, děti, nemluvnata, nemocní, kněží. Bez rozdílu. Všichni byli pobiti a město zapáleno.

Zemřelo deset tisíc lidí.

Slavné město Béziers leželo během několika hodin v rozvalinách, všude mrtví a krev, a ulice se hemžily bandity bojujícími mezi sebou o kořist.

Albigenská křížová výprava začala.

Bernat sledoval osvětlené Béziers předním sklem vozu.

Vskutku obdivuhodná nezlomnost.

Město přečkalo staletí a dnes je centrem francouzského vinařství. Na vrcholku kopce katedrála, dále velká náměstí, pitoreskní uličky i velkorysá promenáda. Zvláště hrdý byl na místní ragbyový tým, který získal dvanáct mistrovských titulů. Žilo zde téměř osmdesát tisíc lidí. Ale v tuhle chvíli ho zajímal pouze jediný.

Bernat se během Andreho zkušební lhůty dozvěděl, že tenhle mladý muž se, stejně jako mnozí další kataři, narodil a byl vychováván jako katolík. Chodil do místní školy spravované jistou jihofrancouzskou farností. Jako chlapec byl aktivní v katolických skautech, kde se také poprvé setkal s otcem Louisem Tallardem, který za více než dvacet let dokázal sexuálně zneužít téměř třicet svěřenců. Jedním z nich byl i Andre Labelle. Po stížnostech, které se objevily, byla Tallardovi odebrána jeho